

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Dienst Terugkeer en Vertrek
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

**Directie Consulaire Zaken en
Migratie beleid**
Afdeling Migratie en Asiel

Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
DCM/MA

Onze referentie
DCM/MA-077/2014

Datum 7 mei 2014
Betreft Somalië: "Ne bis in idem"-beginsel/erkenning buitenlandse vonnissen

Hierbij ontvangt u de door u gevraagde informatie met betrekking tot de toepassing van het "ne bis in idem"-beginsel en de erkenning van buitenlandse vonnissen in Somalië.

Onderstaande informatie is afkomstig uit openbare en vertrouwelijke bronnen.

"Ne bis in idem", de wet- en regelgeving

Het "ne bis in idem"-beginsel is in Somalië vastgelegd in artikel 13, paragraaf 3 van de *Criminal Procedure Code*. Er wordt geen onderscheid gemaakt naar de aard van het delict. In dit artikel wordt bepaald dat: *"An accused, after having been finally convicted or acquitted or after orders not to proceed with the case have been lawfully given, cannot be charged again on the same facts, even if those acts may be regarded as constituting a different offence, except under the provisions of the following paragraph of this Article....."*. Paragraaf 4 van artikel 13 maakt daarop de volgende uitzondering: *"If an accused has been found guilty of an act which has a consequence constituting a different and more serious offence, then the accused can be charged again if such consequence had not occurred or was not known to the Court at the time of the conviction"*.

Voor wat veroordelingen in het buitenland betreft is het "ne bis in idem"-beginsel opgenomen in artikel 9 van de *Penal Code of the Somali Democratic Republic*: *"Apart from the cases specified in article 7, criminal proceedings for a crime committed abroad cannot be instituted against a person who was finally acquitted abroad of the same crime, or against a person who, abroad, has been convicted of a crime and has served the sentence prescribed therefore"*.

De in artikel 7 van de *Penal Code* genoemde gevallen hebben betrekking op een ieder die *"commits any of the following crimes in a foreign territory shall be punished according to Somali law"*:

- a. *Crimes against the personality of the State;*
- b. *Crimes of counterfeiting the seal of the States or of using such counterfeited seal;*
- c. *Crimes of counterfeiting money which is legal tender in the territory of the State;*

- d. *Crimes committed by public officers in the service of the State by abusing their powers or violating their duties;*
- e. *Any other offence in respect of which Somali penal law is made applicable by law or international conventions”.*

DCM/MA

Datum
7 mei 2014

Onze referentie
DCM/MA -077/2014

“Ne bis in idem”, de praktijk

In Somalië worden regels van verschillende vormen van rechtspraak door elkaar toegepast; de islamitische wetgeving (sharia), het traditionele gewoonterecht, uitgeoefend door clanoudsten (xeer) en de wetgeving die gebaseerd is op de eerder gehanteerde Italiaanse en Engelse rechtssystemen. Van de laatste wetgeving zijn veel wetten nog niet in het Somali vertaald, waardoor niet alle rechters op de hoogte zijn van het “ne bis in idem”-beginsel.

Voorts is de formele rechtsgang in Somalië nauwelijks ontwikkeld, en beschikt het land nog steeds niet over een functionerend formeel rechtssysteem. Ook is er een tekort aan rechtbanken en goed opgeleide rechters en rechtbankpersoneel, zoals beschreven in het Algemeen Ambtsbericht van december 2013.

Over het algemeen kan gesteld worden dat in de toepassing van het “ne bis in idem-beginsel” nauwelijks iets is veranderd sinds de laatste brief over dit onderwerp van 30 oktober 2009.

Erkenning van buitenlandse vonnissen, wet- en regelgeving

De erkenning van buitenlandse vonnissen wordt mogelijk gemaakt in artikel 10 van de *Penal Code*:

1. *“A foreign penal judgment pronounced in respect of a crime may be recognized:*
 - a. *to establish that the offender is a recidivist, or*
 - b. *to establish any other penal consequence of a conviction, or*
 - c. *to pronounce that the offender is a habitual or professional delinquent;*
 - d. *where the conviction would involve an accessory penalty according to Somali law;*
 - e. *where, according to Somali law, the person convicted or acquitted would be liable to security measures if he was in the territory of the State;*
 - f. *where the foreign judgment orders restitution or compensation for damages; or*
 - g. *where it has to be produced in a proceeding in the territory of the State for the purpose of obtaining restitution, compensation for damage, or any other purpose of a civil nature.”*

Voorwaarden voor erkenning van een buitenlands vonnis zijn:

2. a. *“it must be pronounced by the judicial authorities of a foreign state*
 - b. *with which an extradition treaty is in force”.*

Wanneer er geen uitleveringsverdrag bestaat :

3. *“..a judgement may still be recognized within the State if the Minister of Grace and Justice so requests. No such request shall be necessary if the recognition is sought for the purpose specified in letter d (subparagraph f and g) of paragraph 1.*

Erkenning van buitenlandse vonnissen-de praktijk

Op grond van bovenstaande kan geconcludeerd worden dat een buitenlands vonnis geen vrijwaring is voor bestraffing onder Somali wetgeving. Soms zijn rechters niet op de hoogte van (tenuitvoerlegging) van het vonnis, en soms komt het voor dat iemand die zijn straf in het buitenland heeft uitgezeten of is vrijgesproken, bij thuiskomst door de clan van de benadeelde partij nogmaals vervolgd wordt middels traditionele vormen van rechtspraak en genoegdoening. Ook hoeft een eerdere berechting door een niet-islamistische rechtbank geen belemmering te zijn voor verdere vervolging op basis van de sharia.

DCM/MA

Datum
7 mei 2014

Onze referentie
DCM/MA -077/2014

De directeur Consulaire Zaken en Migratiebeleid